

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЕКОНОМІКО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ Р.ЕЛЬВОРТІ

Факультет економічний
Кафедра маркетингу, менеджменту та економіки

Затверджую
зав кафедри маркетингу,
менеджменту та економіки
Павлова О.В.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Кафедра	маркетингу, менеджменту та економіки
Навчальна дисципліна	«УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ»
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	магістр
Галузь знань	07 – Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Обсяг дисципліни в кредитах ECTS	4
Статус дисципліни	Варіативна компонента ОП
Мова викладання	українська
Мета та завдання навчальної дисципліни	<p>Мета дисципліни: виховання та формування у майбутніх управлінців знань та навичок з організації, планування та управління інноваційними процесами на усіх етапах життєвого циклу нової продукції, обґрунтування вибору найбільш ефективних моделей та методів організації виробництва інноваційної продукції, стратегічного управління процесом створення та розповсюдження нововведень; формування сучасного управлінського мислення про розробку та впровадження суб'єктами господарювання будь-яких інновацій з метою підвищення їх конкурентоздатності та адаптивності; оволодіння теоретичними знаннями з питань організації та управління інноваційною діяльністю, а також інструментарієм, методикою розроблення інноваційних стратегій розвитку та набуття практичних вмінь і навичок щодо методів оцінки інноваційних проектів</p> <p>Завдання дисципліни: теоретична підготовка студентів і формування у них навичок щодо організації управління інноваційною діяльністю, а саме: визначенні сутності інноваційних процесів і методів управління ними; уточненні понятійного апарату теорії інноватики; сутності теорії циклічного розвитку; визначенні місця і ролі</p>

	інноваційної діяльності в сучасному світовому розвитку; аналізі ролі держави у створенні механізму регулювання інноваційних процесів та інноваційної діяльності; сутності механізмів стимулювання і фінансування науково-інноваційної сфери; теорії прийняття рішень у сфері інновацій, методах аналізу ефективності інноваційної діяльності.
Інтегральна компетентність, загальні компетентності, спеціальні (фахові компетенції)	<p>ІК Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог</p> <p>ЗК 1 Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;</p> <p>ЗК 6 Здатність генерувати нові ідеї (креативність);</p> <p>ЗК 7 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу</p> <p>СК 3 Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту;</p> <p>СК 4 Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації;</p> <p>СК 7 Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість;</p> <p>СК 10 Здатність до управління організацією та її розвитком.</p> <p>СК12 Здатність приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію з використанням інноваційних інструментів (методик) управління промисловим підприємством</p>
Форми проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Індивідуальні заняття	-
Програмні результати навчання	<p>Р 1 Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;</p> <p>Р 2 Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення;</p> <p>Р 3 Проектувати ефективні системи управління організаціями;</p> <p>Р 4 Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї;</p> <p>Р 5 Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах;</p> <p>Р 6 Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних</p>

умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність;
 P15 Здатність до стратегічного мислення та ініціювання управління на промисловому підприємстві

Здійснюється шляхом складання суми балів, отриманих під час поточного та підсумкового контролю. Оцінювання здійснюється за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) та за шкалою ЄКТС, де:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінювання результатів навчання

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Тема 1. Інновації в ринковій економіці
 Становлення теорії інноватики та її сучасні концепції. Інновації як фактор економічного зростання. Сучасні аспекти нововведень та розвиток конкуренції. Значення інноваційної діяльності для формування сучасної моделі економічного зростання національної економіки України. Зміст поняття "інновація". Причини виникнення та поширення нововведень. Класифікація новацій, інноваційних процесів, нововведень. Інноваційний менеджмент як сукупність принципів, методів і форм управління інноваційними процесами та інноваційною діяльністю. Загальна модель інноваційного процесу. Поняття інноваційної діяльності, її різновиди і складові. Оцінка факторів впливу зовнішнього і внутрішнього середовища на інноваційну діяльність. Характеристика інноваційної інфраструктури. Ринок новацій. Особливості прийняття рішень в управлінні інноваціями.

Тема 2. Вибір інноваційної стратегії.
 Значення та поняття інноваційної стратегії. Головні цілі інноваційного стратегічного планування. Етапи розробки інноваційної стратегії. Їх розширена характеристика. Формулювання загальної мети та можливі цілі інноваційної діяльності підприємства.

Основні вимоги до цілей інноваційної діяльності. Особливості аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища інноваційного підприємства. Аналіз інноваційних можливостей організації. Оцінка інноваційного середовища. Стан інноваційного, науково-технічного потенціалу. Аналіз ресурсних та інвестиційних можливостей. Оцінка технологій та виробничих процесів щодо їх здатності до впровадження новацій. Оцінка соціально-організаційних можливостей. Аналіз конкурентних переваг організації. Характеристика факторів зовнішнього середовища інноваційного підприємства. Типи інноваційних стратегій та їх характеристика. Шляхи розробки інноваційних стратегій. Методи оцінки та вибору інноваційних стратегій. Характеристика життєвого циклу інноваційного продукту. Послідовність 7 підготовки вихідної інформації для прийняття управлінських рішень по формуванню науково-технічної політики організації.

Тема 3. Типи організаційних структур інноваційних підприємств.

Сутність і принципи формування організаційних структур, зорієнтованих на інноваційну діяльність. Зміни діяльності функціональних підрозділів та їх керівників. Підвищення ролі науково-дослідних, технологічних, інженерних, фінансових та планових підрозділів. Розширення операційно-господарської самостійності відділень. Поглиблення децентралізації. Типи організаційних структур. Функціональний тип структури; тематичний тип структури інноваційного підприємства, їх особливості, переваги, і недоліки. Адаптивні організаційні структури. Матричні структури управління, їх різновиди та сутність. Змішані структури управління інноваційним процесом, особливості формування і удосконалення. Вимоги до формування інноваційних раціональних структур. Умови адаптивності та динамічності організаційних структур. Проектні структури управління. Організаційні структури на етапі дослідження та обґрунтування ідей – спеціальні цільові групи по управлінню проектами; на етапі впровадження та реалізації нововведень - інтегровані структури. Вплив організаційних структур на ефективність інноваційної діяльності. Пошук нових організаційних структур в забезпеченні інноваційних процесів. Кластерні структури управління.

Тема 4. Оцінка ефективності інновацій.

Ефективність інноваційної діяльності. Характеристика результатів і ефективності витрат на інноваційну діяльність. Інноваційна діяльність як об'єкт інвестування. Обґрунтування економічної ефективності інноваційного проекту. Критерії інвестиційної привабливості та оцінки інноваційних проектів. Методи оцінки 8 інноваційних проектів. Аналіз інноваційних проектів в умовах невизначеності. Оцінка впливу невизначеності на ефективність інноваційного проекту. Врахування проектних ризиків в оцінці ефективності інноваційних проектів.

Тема 5. Результати інноваційної діяльності та принципи їх міжнародної торгівлі. Характеристика видів результатів інноваційної діяльності, види інноваційної продукції. Їх особливості. Ринкові механізми в галузі наукової і науково-технічної діяльності. Державна реєстрація винаходів, корисних моделей і промислових зразків. Патентування винаходів або корисних моделей в іноземних державах і в міжнародних організаціях. Міжнародні та євразійські заявки. Принципи та правила міжнародної торгівлі інноваціями. Основні види угод. Види винагород. Підходи до розрахунку відсоткових співвідношень при оплаті за результати інноваційної діяльності. Фактори, що впливають на визначення вартості інноваційного продукту. Корисний ефект від використання інновацій. Принципи його розрахунку. Встановлення споживчої вартості інноваційних продуктів. Визначення виробничого та комерційного ризику при придбанні інноваційних продуктів. Розрахунок експортної конкурентоздатності інноваційних продуктів.

Тема 6. Законодавче регулювання інноваційної діяльності.

Мета і головні принципи державної інноваційної політики. Система законодавства у сфері інноваційної діяльності. Сутність та форми державного регулювання інноваційної діяльності. Роль держави в здійсненні інноваційної діяльності. Держава як головний суб'єкт інноваційної діяльності. Способи державного впливу на ефективність інноваційних процесів. Методи і напрями державної підтримки інноваційної діяльності. Формування національної моделі регулювання інноваційної діяльності. Вплив державних, приватних і громадських структур. Сучасний стан і перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні. Особливості інноваційного розвитку в провідних індустріальних та постіндустріальних країнах світу

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Аналіз інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств. Монографія. – Тернопіль: ТзОВ «Терно-граф», Тернопільський національний економічний університет, 2009. – 304 с.
2. Балановська Т.І., Троян А.В. Управління бізнесом: навчальний посібник. Київ: НУБіП України, 2019. 401 с. URL: <http://dglib.nubip.edu.ua:8080/handle/123456789/6194>
3. Бірюков О. В. Управління інноваціями в управлінні проектами: метрика 16 стандартів / О. В. Бірюков // Управління проектами та розвиток виробництва. - 2012. - № 4. - С. 52-59
4. Бодрова Н.Е. Управління інноваціями: навч. посіб. / Н.Е. Бодрова; Нац. аерокосм. ун-т ім. М.Є. Жуковського "Харк. авіац. ін-т". - Х.: ХАІ, 2010. – 360 с.
5. Бондар О.В. Інноваційний менеджмент: навч. посіб. для студентів ВНЗ / О.В. Бондар, А.О. Глебова; ВНЗ Укоопспілки "Полтав. ун-т економіки і торгівлі". - Київ: Освіта України, 2013. - 479 с.
6. Василенко В.О., Ткаченко Т.І. Стратегічне управління підприємством: навчальний посібник. 2-ге вид., виправл. і доп. за ред. Василенка В.О. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 400 с.
7. Васильців Т.Г., Качмарик Я.Д., Блонська В.І., Лупак Р.Л. Бізнес-планування: навчальний посібник. Київ: Знання, 2013. 173 с. URL: <http://www.lac.lviv.ua/fileadmin/www.lac.lviv.ua/data/kafedry/Ekonomiky/Docs/Biznes-planuvannja.pdf>
8. Веретнов В. Управління інноваціями непропорційного перестраховування / В. Веретнов // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. - 2013. - Вип. 135. - С. 27-31.
9. Гевко О.Б., Шведа Н.М. Стратегічне управління: навчальний посібник. Для студентів усіх форм навчання напрям 6.030601 «Менеджмент». Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2016. 152 с.
10. Гончар О.І. Формування комплексу елементів інноваційного забезпечення механізму управління потенціалом підприємства / О.І. Гончар // Актуальні питання комплексного оцінювання інноваційної діяльності промислових підприємств: монографія / О.О. Орлов, О.І. Гончар, С.В. Ковальчук, Є.Г. Рясних. – Хмельницький: ХНУ, 2017. – 552с.
11. Гусаріна Н.В. Концепція економічного розвитку та інноваційної активності підприємств в умовах динамічних змін зовнішнього середовища: монографія / Н.В. Гусаріна – Херсон: ПП Вишемирский В.С., 2017 – 178 с.